

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Травіної Ольги Валеріївни на тему:
«Розвиток та суперечності глобального фармацевтичного ринку в
умовах пандемічної кризи світової економіки»
в галузі знань 29 Міжнародні відносини
а спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини**

5 лютого 2026 року

1. Виконання освітньо-наукової програми

Здобувачка ступеня доктора філософії, аспірантка 4 року заочної форми навчання (надалі – Аспірантка) Травіна Ольга Валеріївна у повному обсязі виконала індивідуальний навчальний план у відповідності з освітньо-науковою програмою третього (освітньо-наукового) рівня Міжнародні економічні відносини за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини галузі знань 29 Міжнародні відносини аспірантури ДВНЗ «Ужгородський національний університет», що повністю відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеню доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 (зі змінами).

У процесі виконання освітньо-наукової програми аспірантка Травіна Ольга Валеріївна здобула ґрунтовні знання за фахом, в повній мірі опанувала обсягом загальнонаукових навичок та компетентностей, окреслених програмою та необхідних для послідовної реалізації обґрунтованого наукового дослідження, а також для формування особистого загальнонаукового світогляду та здатності до дотримання норм професійної етики.

Аспірантка в повному обсязі оволоділа комплексом необхідних дослідницьких умінь та навичок, зокрема тих, які стосуються планування та формування дизайну дослідження, організації послідовності його виконання та безпосереднього проведення етапів у відповідності до попередньо сформульованих мети та завдання, застосування комплексу методів та технологій, в тому числі і комп'ютерно-інформаційних, необхідних для отримання, структурування, аналітичного опрацювання та синтезу даних, перевірки достовірно отриманих результатів, їх систематизації та категоризації.

Аспірантка оволоділа необхідними мовними компетентностями для репрезентації результатів власного наукового дослідження англійською мовою в усній та письмовій формах, а також для повного розуміння та глибокого якісно-кількісного аналізу іноземних джерел наукової літератури з подальшою формалізацією отриманих даних.

2. Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо-наукової програми)

Індивідуальний план наукової роботи аспірантки Травіної Ольги Валеріївни затверджений рішенням вченої ради факультету міжнародних економічних відносин Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (протокол № 5 від 29 грудня 2020 року). Науковий керівник: завідувач кафедри міжнародних економічних відносин факультету міжнародних економічних відносин ДВНЗ «УжНУ», доктор економічних наук, професор Володимир Панасович Приходько.

Термін виконання роботи: 2020-2026

Аспірантка Ольга Валеріївна Травіна послідовно виконала усі розділи затвердженого індивідуального плану наукової роботи у встановлені терміни, що було підтверджено результатами обговорення відповідних проміжних, піврічних та річних звітів на засіданнях кафедри міжнародних економічних відносин та Вченої ради факультету міжнародних економічних відносин ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Дослідження проведені аспіранткою у визначені терміни згідно затвердженого плану та графіку, в повному обсязі і у відповідності до основних стандартів та норм із застосуванням сучасних комп'ютерно-інформаційних підходів для статистичного аналізу даних.

3. Актуальність теми дослідження

У суспільстві одним із найбільш стратегічно важливих показників якості життя людини виступає рівень її здоров'я, функцію забезпечення якого несе система охорони здоров'я країни. Сьогодні фармацевтичний ринок є найважливішою складовою великого споживчого ринку, займаючи особливе становище у світовій економіці. Фармацевтична індустрія виступає, з одного боку, життєво важливим компонентом галузі охорони здоров'я, що говорить про її яскраво-виражену соціальну значимість – рівень його розвитку характеризує професійно вибудовану систему охорони здоров'я, яка забезпечує високий рівень працездатності населення та зростання якості його життя, з іншого боку, значна роль належить фармацевтичній галузі як суттєвому сектору глобальної та національних економік, адже висока

наукомісткість, застосування передових технологій у цій галузі мають значний мультиплікативний ефект на хімічне виробництво, сільське господарство, машинобудування, наукову діяльність. Фармацевтичний ринок є одним з ринків, що найбільш швидко розвиваються в усьому світі. Характерними його рисами є високий рівень конкуренції, гостра боротьба за споживача та специфічні технології просування.

Глобалізація призводить до посилення міжнародної гармонізації вимог безпеки, ефективності та якості лікарських засобів, а також форм перевірки відповідності цим вимогам. У результаті практика регулювання лікарського обігу в багатьох країнах розвивається в єдиному напрямку та подібними темпами. Провідним явищем глобалізації фармацевтичного ринку є оволодіння національними фармацевтичними ринками з боку транснаціональних фармацевтичних компаній, що створює суттєві виклики та помітні ризики для безпеки держави та здоров'я її нації з урахуванням важливості фармацевтичної галузі та продукції, що вона виробляє.

Значний внесок у дослідження сутності та особливостей міжнародного фармацевтичного ринку зробили В. Андріанов, В. Багірова, О. Баєва, І. Буднікевич, Н. Воронцова, В. Гончар, В. Голубка, І. Дутчак, О. Євстратов, М. Зданович, С. Іщенко, М. Кизима, В. Кондратьєв, С. Кулагін, О. Лоскутова, О. Максимкіна, А. Лін, Н. МакЛеннан, З. Мнушко, Є. Овчаров, В. Пашков, О. Посилкіна, Ю. Солодковський, О. Татаркін, О. Трофимова, С. Чаппел, Т. Шабельник та ін. Вагомий вклад у дослідження стану та тенденцій розвитку фармацевтичного ринку України, в тому числі в умовах триваючої російської військової агресії зробили Б. Дергалюк, Н. Демченко, І. Корман, О. Пенькова, І. Попова, О. Семенда, А. Швед, П. Шевчук, Т. Пальчевська, Г. Тарасенко, Г. Куришко, А. Ражик та інші. Питання розвитку фармацевтичного ринку та його впливу на економіку країни досліджувались в працях таких науковців як І. Пестун, З. Мнушко, Н. Дихтярьов, А. Гніт, Д. Карамішев, тощо.

Дослідженню особливостей, інструментів конкурування та регулювання фармацевтичного ринку присвячені праці таких зарубіжних та вітчизняних науковців як К. Гартвейт, П. Голдберг, П. Данзон, М. Дугган, М. Екелунд, Т. Ізука, О. Алексєєв, М. Бердар, М. Білоус, І. Буднікевич, Б. Громовик, В. Гончар, Г. Костюк, О. Мінцер, З. Мнушко, С. Мороз, Д. Назаров, А. Немченко, І. Пестун, К. Полякова, Л. Шульгіна та інші. Питання кластеризації фармацевтичного ринку країни досліджувались в працях таких науковців як В. Геєць, О. Матвіїв, З. Мнушко, О. Посилькіна, В. Семиноженко, С. Соколенко, тощо.

Однак триваюча століттями безупинна еволюція фармацевтичного ринку, яка включала в себе вдосконалення технології виробництва лікарських

засобів, зміни організаційних форм ведення фармацевтичного бізнесу, формування та вдосконалення регуляторних норм у сфері виробництва та розподілу лікарських препаратів, під впливом пандемії коронавірусної хвороби 2019-2023 рр. & beyond та пандемічної кризи світової економіки генерує нові швидкоплинні зміни у засадах та особливостях його функціонування. Все це робить питання дослідження сутності, загальних та специфічних особливостей глобального фармацевтичного ринку на сучасному етапі його розвитку актуальним і, зважаючи на його важливість для будь-якої країни, вкрай важливим, що й обумовило вибір теми дослідження, визначило його предмет та об'єкт, мету і конкретні завдання.

4. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційне дослідження виконане у відповідності до наукових тем кафедри міжнародних економічних відносин Ужгородського національного університету: 1) «Трансформація Європейського Союзу: економічні, міграційні та інституційні аспекти» (номер державної реєстрації 0120U100386); 2) «Теоретичні та практичні аспекти розвитку глобальної економіки в процесах конвергентно-дивергентних та глокалізаційних змін» (номер державної реєстрації 0125U002539). У межах зазначених тем авторкою особисто уточнено особливості формування та функціонування міжнародного фармацевтичного кластера на основі транскордонних територій країн Європейського Союзу та України, який у порівнянні з іншими транснаціональними кластерами сприяє розвитку глокальної співпраці ТНК та місцевих економічних систем в функціонуванні та інноваційно-інвестиційному розвитку глобального фармацевтичного ринку.

5. Формулювання наукового завдання (проблеми), нове розв'язання якого отримано в дисертації

Метою дисертаційного дослідження є обґрунтування теоретико-методичних засад розвитку та управління фармацевтичним ринком в конструкції сучасної світової економіки та практичних рекомендацій щодо удосконалення інструментарію реагування на виклики та суперечності глобалізації в міжнародних, національних та функціональних складових фармацевтичної індустрії.

6. Наукові положення, розроблені особисто дисертантом та їх новизна

У дисертаційній роботі здобувачем розроблено, узагальнено та подано

поглиблений зміст теоретико-методичних положень і практичних рекомендацій щодо розвитку та управління фармацевтичним ринком та його міжнародних і національних складових в конструкції сучасної світової економіки, щодо удосконалення інструментарію протистояння викликам та суперечностям глобального фармацевтичного ринку. У основних положеннях наукової новизни, винесених авторкою на захист:

уперше:

- запропоновано інноваційну стратегію функціонування та розвитку фармацевтичного ринку, яка має реалізовуватись на інноваційних й довгострокових засадах, спрямована на забезпечення захисту інтересів громадян, фізичних та юридичних осіб – споживачів, безпечного розвитку економік суверенних держав держави шляхом задоволення потреб у необхідних, безпечних та ефективних фармацевтичних препаратах, що передбачає: послідовну інтеграцію країн в структуру світового фармацевтичного ринку за тими напрямками, за якими у країні є конкурентні переваги, за умови забезпечення необхідного рівня національної безпеки; сталий розвиток фармацевтичної галузі; створення сприятливих умов для здійснення вітчизняних розробок нових лікарських засобів та розвитку «проривних» фармацевтичних технологій, стандартів та інфраструктури; створення необхідних для цього інституційних об'єднань та механізмів (нормативних, економічних, організаційних, тощо); підготовку фахівців для розробки та виробництва фармацевтичної продукції;

- запропоновано формування міжрегіонального (транскордонного) інноваційного фармацевтичного кластеру з ядром-виробником акціонерного товариства «Галичфарм», що розташовано в м. Львів, та ядром науково-інноваційного блоку розвитку в особі Ужгородського національного університету, який повинен включати такі елементи: перший – формування науково обґрунтованих проектів, що містять потенціал швидкого та сталого зростання, визначення зростання та місця кожної структури кластера у реалізації даного проекту; другий – визначення джерел та каналів фінансового та матеріально-технічного забезпечення реалізації даного проекту, вибудовування відповідних комунікацій з партнерами, органами управління, банками та іншими можливими відомствами та органами, які можуть сприяти його розвитку; третій – організація технологічного процесу щодо здійснення проекту на практиці; організація системи виробництва та управління, розробка бізнес-планів та інших регулятивних документів; налагодження дієвого регулювання та контролю технологічного процесу; четвертий – налагодження ефективного збуту одержаних товарів; встановлення надійного партнерства зі

збуту та продажу; формування стійких та довгострокових збутових зв'язків; надійна інтеграція до ринкового простору.

удосконалено:

- бачення структури глобального фармацевтичного ринку з огляду на особливості її рівнів та представників, де на глобальному рівні зосереджується розробка та впровадження глобальних правил функціонування та контролю фармацевтичного ринку та його суб'єктів. Зазначений рівень представляється Всесвітньою організацією охорони здоров'я, Міжнародною радою з гармонізації технічних вимог для фармацевтичних препаратів для людського вживання, Схемою співробітництва фармацевтичних інспекцій, тощо; на міжрегіональному або наднаціональному рівні здійснюється розробка та впровадження основних принципів взаємодії відповідної групи країн-учасниць на єдиному фармацевтичному ринку для забезпечення доступності безпечних, ефективних та якісних лікарських засобів для населення держав-учасників взаємодії на цьому рівні та для підвищення конкурентоспроможності фармацевтичної промисловості держав-партнерів на світовому ринку (наприклад, єдиних правил реєстрації медичних виробів, єдиної форми реєстраційного посвідчення медичного виробу, правил моніторингу безпеки, якості та ефективності медичних виробів та інше). Зазначений рівень представлений Європейським Союзом та іншими міжнародними економічними об'єднаннями, Європейським агенством з лікарських засобів, тощо; на національному рівні відбувається розробка та впровадження дієвих інструментів та механізмів регулювання та контролю національного фармацевтичного ринку; забезпечення населення сучасними, ефективними, якісними та безпечними лікарськими засобами, якісного лікування та соціального захисту населення загалом, тощо;

- запропоновано перелік основних та специфічних рис фармацевтичного ринку, серед яких тенденція до світової глобалізації фармацевтичного ринку в конструкції сучасної міжнародної економіки; великий рівень рентабельності виробництва лікарських засобів зважаючи на їх специфічність та важливість для здоров'я та життя споживачів; значні інвестиції у наукові дослідження, розробку інноваційних лікарських засобів, а також тривалий цикл самої розробки та апробації нових препаратів; залежність попиту від епідемій, стихійних лих, сезонних коливань частоти захворювань та інших екстремальних ситуацій; особливі вимоги до персоналу, що зайнятий в фармацевтичній сфері; високий рівень витрат на маркетинг, збут продукції та налагодження міжсуб'єктних взаємодій у логістичних каналах; активне втручання держави у регулювання фармацевтичного ринку, що пояснюється особливостями товару, його високою соціальною значимістю, оскільки

здоров'я, а в багатьох випадках і саме життя громадян безпосередньо залежить від доступності лікарських засобів; специфічністю формування попиту та пропозиції на фармацевтичні товари; низькою ціновою еластичністю продукції, що реалізується на фармацевтичному ринку;

- класифікацію фармацевтичного ринку, що має прикладний характер та відображає ознаки, що формуються з позиції економічного простору або у залежності від масштабу; за об'єктами; за суб'єктами; за обсягами реалізації; за способом споживання товарів; за ступенем обмеження конкуренції; за рівнем насичення товарами та послугами; за правовими ознаками функціонування; за рівнем регулювання та контролю;

- комплексну збалансовану систему показників кластерного розвитку у фармацевтичній індустрії, яка включає у себе три блоки: фінансовий, соціально-економічний, науково-технічний (інноваційний), передбачає всебічну оцінку діяльності як окремих підприємств, що входять до складу кластера, так і кластера в цілому, дозволяє врахувати синергетичний ефект;

- класифікацію інноваційних фармацевтичних кластерів, здійснену за урахуванням розмірів, суб'єктів, тощо: регіональний фармацевтичний кластер – кластер, що розміщуються в межах адміністративної території одного регіону держави; міжрегіональний фармацевтичний кластер – кластер, що розміщуються на адміністративній території двох або більше регіонів держави, і функціонує шляхом об'єднання їх зусиль, потенціалу та ресурсів; транснаціональний фармацевтичний кластер – кластер, що розміщуються на території двох і більше держав. Порівняно з іншими кластерами, транснаціональний фармацевтичний кластер сприяє розвитку міжнародної співпраці та активній участі держав та національних економік в функціонуванні міжнародного, транснаціонального фармацевтичного ринку.

набули подальшого розвитку:

- визначення фармацевтичного ринку як багаторівневої соціально-економічної динамічної регульованої системи товарно-грошових відносин між усіма учасниками суспільного відтворювального процесу (виробниками, продавцями, споживачами) з властивою їй організаційною структурою та механізмом функціонування, спрямованою на задоволення виробничих, господарських та особистих потреб людей;

- сформульовано й обґрунтовано ключові напрямки та інструменти реагування національного фармацевтичного ринку на виклики та суперечності глобалізації, серед яких стимулювання внутрішнього попиту та виробництва лікарських засобів, підтримка досліджень та розробок у галузі, розвиток інфраструктурної підтримки галузі та підготовки кадрів і персоналу.

7. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Аналіз змісту і структури дисертаційної роботи Ольги Валеріївни Травіної дає підстави стверджувати, що у ній чітко сформульовано актуальність теми, мету і завдання дослідження, обумовлені об'єктом і предметом аналізу, сукупністю методів і прийомів наукового пошуку, а також обґрунтовано наукову новизну та практичне значення одержаних результатів.

Теоретико-методологічну основу дисертаційного дослідження склали загальнонаукові методи та підходи. Спираючись на них, під час обґрунтування теоретичних аспектів дисертаційної роботи використано методи узагальнення, аналізу та синтезу; під час оформлення та узагальнення проведених досліджень і отриманих результатів використані методи економічного та системного, історико-еволюційного та ретроспективного аналізу теоретичного та логічного узагальнення, графічний метод; для аналізу тенденцій і закономірностей розвитку глобального фармацевтичного ринку, кон'юнктури світового фармацевтичного ринку, сучасного стану та тенденцій розвитку фармацевтичного ринку України використано експертні методи оцінки, функціонально-параметричний аналіз.

8. Наукове та практичне значення дисертаційної роботи полягає в тому, що ключові авторські наукові розробки дисертаційної роботи узагальнені аспіранткою до рівня теоретико-методологічних положень та подані у формі методичних і практичних рекомендацій щодо розвитку міжнародного та національного фармацевтичного ринку з урахуванням наслідків пандемії коронавірусної хвороби у 2019-2023 рр., пандемічної кризи світової економіки та явищ посткризового періоду, що тривають. Розробки дисертаційного дослідження знайшли застосування в розробці та подальшій реалізації регіональних програм з охорони здоров'я у частині стратегічного планування розвитку системи охорони здоров'я Карпатського регіону, формування та реалізації регіональної політики розвитку фармацевтичного сектору, забезпечення регіональної фармацевтичної та медико-економічної безпеки, підвищення стійкості системи забезпечення лікарськими засобами та медичною продукцією в умовах глобальних криз і пандемій, а також розвитку міжнародного співробітництва у сфері охорони здоров'я та інтеграції транскордонних регіонів у міжнародні ланцюги створення вартості фармацевтичної продукції, розширення зв'язків із закордонними партнерами та залучення гуманітарної допомоги, зокрема у напрямі міжнародного гуманітарного співробітництва у сфері охорони здоров'я, забезпечення

доступу до лікарських засобів та медичної продукції, а також підвищення ефективності гуманітарних ініціатив в умовах глобальних криз і пандемічних загроз. Практичне застосування дисертаційних напрацювань здобувачки засвідчено відповідними довідками про впровадження.

9. Оцінка мови та стилю

Дисертація виконана фаховою українською мовою, текстове подання матеріалу відповідає стилю науково-дослідної літератури.

10. Відповідність змісту дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту

Дисертаційна робота Травіної Ольги Валеріївни на тему «Розвиток та суперечності глобального фармацевтичного ринку в умовах пандемічної кризи світової економіки» є самостійним, завершеним науковим дослідженням, за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованості, наукової та практичної цінності здобутих результатів відповідає галузі знань 29 Міжнародні відносини за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини, вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами) та вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (із змінами, внесеними згідно з постановами КМУ № 341 від 21.03.2022 та № 502 від 19.05.2023).

11. Зауваження та рекомендації

В ході написання дисертаційної роботи Аспіранткою були враховані усі зауваження та рекомендації, надані науково-педагогічними працівниками кафедри міжнародних економічних відносин ДВНЗ «Ужгородський національний університет» в процесі попередніх обговорень роботи під час проміжних, піврічних та річних звітів Аспірантки на засіданнях кафедри міжнародних економічних відносин. Надані зауваження та побажання носять рекомендаційно-консультативний характер у жодному разі не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи, а також не зменшують рівнів

її наукової новизни та практичної значимості, і відтак не є перешкодою для її подання в разову спеціалізовану вчену раду для офіційного захисту.

12. Відповідність дисертації вимогам, передбаченим Наказом Міністерства освіти і Науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» № 40 від 12.01.2017р. (зі змінами та доповненнями)

Дисертаційна робота Травіної Ольги Валеріївни на тему «Розвиток та суперечності глобального фармацевтичного ринку в умовах пандемічної кризи світової економіки» повністю відповідає вимогам Наказу Міністерства освіти і Науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» № 40 від 12.01.2017 р. (зі змінами та доповненнями).

13. Кількість наукових публікацій, повнота опублікування результатів дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих співавторами та зарахованих за темою дисертації

Основні наукові результати дисертаційної роботи висвітлені у публікаціях та розкривають її основний зміст. Основні положення дисертації, які є особистим доробком автора, викладено у 6 наукових працях, з яких: 3 статей – у наукових фахових виданнях України та 3 праць апробаційного характеру.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Травіна О.В. Фармацевтичний ринок: сутність, класифікація та специфічні особливості. *Ефективна економіка*. 2024. № 5. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.5.101>

2. Травіна О.В. Фармацевтичний ринок України в конструкції сучасного глобального фармацевтичного ринку: сучасний стан та тенденції розвитку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 12. С.192–196. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.12.192>

3. Травіна О.В. Інноваційні стратегії та механізми реагування національного фармацевтичного ринку на виклики глобального

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

4. Травіна О.В. Сучасний стан та виклики глобального фармацевтичного ринку. *Veda a vznik 2021 : materialy XVIII Mezinarodm vedecko - prakticka konference (Praha, 22–30 prosincu 2021)*. Praha : Publishing House «Education and Science». 2021. Vol. 5. С. 27–29.

5. Травіна О.В. Міжнародні стандарти глобального фармацевтичного ринку. *Механізми та стратегії антикризового регулювання економіки в контексті міжнародного співробітництва : матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 9–10 грудня 2022 року)*. Львів-Торунь : Liha-Pres, 2022. С. 49–52.

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-274-9-12>

6. Травіна О.В. Основні сегменти глобального фармацевтичного ринку. *Міжнародне співтовариство та Україна в сучасних глобальних цивілізаційних процесах: актуальні економічні, політико-правові, безпекові та соціально-гуманітарні аспекти : матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 18–19 квітня 2023 року)*. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2023. С. 182-186.

14. Результати перевірки роботи на академічний плагіат

Перевірка дисертаційної роботи проводилася сертифікованою програмою StrikePlagiarism. У ході перевірки дисертації запозичень матеріалу без посилання на відповідне джерело не виявлено. Виявлені за допомогою програми StrikePlagiarism текстові співпадіння (цитування) мають посилання на відповідні першоджерела, внесені до списку використаної літератури. Запозичення (співпадіння) в тексті не мають ознак плагіату. Подані до захисту наукові матеріали є власним напрацюванням Аспірантки, текст дисертації є оригінальним. Робота визнається самостійною та рекомендується бути допущеною до захисту.

Наукові положення дисертації апробовані на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин (протокол №2 від 5 лютого 2026 р.). За результатами засідання кафедрою ухвалено затвердити позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів дисертації та рекомендувати до захисту в спеціалізованій вченій раді дисертаційну роботу Травіної Ольги Валеріївни на тему «Розвиток та суперечності глобального фармацевтичного ринку в умовах пандемічної кризи світової економіки» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини».

Головуюча на засіданні:

доктор економічних наук, доцент

професор кафедри міжнародних економічних відносин

факультету міжнародних економічних відносин

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Олена ЗАЯЦЬ

Підпис д. е. н., доц., професора кафедри МЕН Олени Заяць

засвідчую

Вчений секретар ДВНЗ «УжНУ»

Олена МЕЛЬНИК